

¹НЕДЕЉА ПРВА ПОСТА – ПРАВОСЛАВЉА - ЧИСТА

У ИМЕ ОЦА И СИНА И СВЕТОГА ДУХА

Чеда моја љубљена , пре свега вас молим , праве вере се држите !

Овим речима , драга браћо и сестре , почиње Свети Сава своју знамениту беседу о правој вери , изговорену на свецрквено – свенародном сабору у манастиру Жичи . Тим сабором и тим саборованем , као што знамо , отпочео је процват и златни период у историји наше цркве и наше државе , доба светородне лозе Немањића .

Зашто је Свети Сава молио и народ и народне вође да се у темеље наше цркве и државе , као најважнији , највећи и највреднији камен на коме треба да се сазида и стоји читава грађевина народне цркве и народне државе угради камен – ПРАВОСЛАВЉА као праве вере и правог живота по тој вери ? Зашто светитељ није молио народ и народне владаре да се пре свега држе привреде и економије и да се труде да развију технике што успешнијег стицања материјалних , земаљских блага , као што нас данас саветују неки од наших народних вођа , или зашто није саветовао своје савременике да се уче дипломатији и вештини успешних односа са својим суседима да би остварили своје циљеве и интересе ? Зашто није молио да се народ пре свега брине о свом здрављу , чистоћи , васпитању омладине , па чак није на прво место ставио ни морал ни поштење у међуљудским односима него је на прво и најважније место ставио праву веру – као осовину око које треба да се окреће точак наше историје ?

Није светитељ случајно тако беседио , нити је у питању средњовековно мрачњаштво и верски фундаментализам , како неки данас покушавају да протумаче те речи његове , као и речи и ставове других великана наше црквено – народне историје . Свети Сава се школовао на пустињском универзитету Свете Горе и он овим својим речима показује да у потпуности следује светим оцима древне Цркве ,

---

који су увек истицали неопходност праве вере као основног темеља живота и као основни услов , како за успешно путовање по узбурканом мору овога живота тако и за вечно спасење и вечни живот у Христу Исусу Господу нашем .

Ако један морепловац управља најсавременијим , најсавршенијим , најмодернијим бродом и ако на том броду откажу уређаји за навођење – навигацију , у великој је опасности да заврши у морским дубинама или да се насука и разбије у парампарчад , промашивши пристаниште . Вера је наш уређај за навигацију , који нам је Бог даровао у овоме животу да безбедно пребродимо узбуркано море овога живота и пристанемо у мирну луку Божијег Царства .

Данас , прву недељу часног поста слаavimo као недељу православља и сећамо се тешке борбе коју је Црква водила са свим лажним учењима – јересима које су је кроз векове потресале и над којима је извојевала тријумфалну победу . Заставе те победе су православни догмати , који нису пуке философске апстракције нити аксиоми које учимо напамет и наизуст не схватајући њихово значење , него живи путокази који нас упућују на Истину и упућују нас да је Православље заправо правоживље – права вера и начин живота по тој вери .

Наше сећање на свете оце који су често својом крвљу плаћали то што се нису одрекли праве вере није само пуко подсећање на велике историјске личности , него за нас има животни значај . Многе старе јереси и лажна учења су по злоби и зависти лукавога избиле у новим облицима , у виду псеудо тј . лажнохришћанских заједница , односно секти . Зато за нас повратак светим оцима није конзервативно затварање у оквире прошлости , како неки злурадо покушавају да представе православље данас , него насушна обука за победу у невидљивим и видљивим борбама које нечастиви покреће против нас са својим слугама

Нарочито се ове недеље сећамо СЕДМОГ Васељенског Сабора и борбе коју је црква водила против јереси иконоборства . Није нимало чудно што савремени јеретици – секташи , такође стоје на линији некадашњих иконобораца и што сви одреда одбацују поштовање икона као идолопоклонство . Ко је потоцима крви платио борбу против идолопоклонства , ако не православни ? А ко је исто потоцима крви платио одбрану иконопоштовања ако не православни ? Та крв светих мученика сведочиће и оптуживаће јеретике на Страшном Суду Христовом .

Одбацивање икона је одбацивање вере у Сина Божијег и Његово Оваплоћење . Јер , ако је Син Божији и Бог постао човек , то значи да се Он може и насликати и ето то је једноставно објашњење нашег поштовања икона, како Божијег Сина , тако и Оне која га је родила , Пресвете Мајке Божије , као и светитеља , који су испунили завет Распетог и Васкрслог Господа и постали по благодати оно што Христос јесте по природи – Син Божији .

Отуда и данашње Јеванђеље о Натанаилу и Његовом сусрету са Христом . Издалека и по чувењу , Натанаил није могао у Христу познати Сина Божијег и упитао је Филипа : може ли из Галилеје , из тог незнабожачког и паганског округа , који је тек ту и тамо прошаран правоверним Јудејима доћи шта добро ?

Али , чим се сусрео са Христом лицем у Лице , чим је неколико речи разменио са Њим , препознао је у Њему и Господа и Цара . Чулни смо ми људи и телесни , зна то Господ , знао је и зна да су нашој вери потребни видљиви симболи и сигнали и зато је и благословио поштовање икона и чудима их украсио и увенчао .

Отуда су и цркве наше украшене и улепшане светим иконама и фрескама . Гледајући те свете ликове са иконостаса и зидова , ми смо свесни колико нам је близак тај невидљиви свет и колико се прожима са нашим , видљивим светом .

А када дође Господ у слави , окружен ангелима и светитељима , тада ће престати и потреба за иконичним представљањем те , више стварности . Како је и написао свети апостол Павле : *сада видимо делимично као у огледалу и загонетки , а када дође савршено , тада ће престати оно што је делимично ... и познаваћу као што сам и сам познат* . Тога виђења величанствене славе Божије и Лица Његовог нека нас Господ удостоји молитвама свих светих који су му од памтивека угодили .

АМИН .